

Virkeligheten må forstås kritisk

Hedvig Montgomery blander sammen samfunnskritikk med moral og personlig smak.

TEKST

Reidar Schei Jessen

PUBLISERT 1. desember 2022

EMNER **etikk**

Faksimile Eksponeringens pris

I novemberutgaven kritiserte jeg Montgomery for manglende yrkesetisk refleksjon omkring sitt arbeid for TV-produksjonsselskaper, en industri hun selv hevder påfører deltakere i reality-TV psykiske vansker. Montgomerys svar til meg i samme nummer illustrerer to misforståelser knyttet til hva samfunnskritikk er. For det første avfeier Montgomery min kritikk som politisk, og hevder at hun «forholder seg til virkeligheten slik den er» og ikke slik jeg angivelig «skulle ønske at den var». Min kritikk er politisk i den forstand at jeg anser yrkesetikken som gjeldende ikke bare i møte med den enkelte pasient, men også på områder i samfunnet der min kompetanse kan bidra til økt forståelse av betingelser som fremmer og hemmer menneskers livskvalitet og utviklingsmuligheter.

Ønsker vi å påvirke den verden som våre pasienter lever i, så er det vanskelig å ikke være politisk.

«For meg er det de negative konsekvensene som kommer i

kjølvannet av reality-TV, som gjør at varsellampene blinker»

For det andre understreker Montgomery i sitt svar at det er viktig at psykologer ikke dømmer pasienter for livsvalg de tar eller bruk av TV og sosiale medier. Her blander imidlertid Montgomery samfunnskritikk med moral og personlig smak. For meg er det de negative konsekvensene som kommer i kjølvannet av reality-TV, som gjør at varsellampene blinker, og ikke mitt private syn på om reality-TV er bra eller dårlig. Et relevant aspekt for å forstå denne virkeligheten, er dessuten at den profittdrevne TV-industrien har mer å tjene på billige produksjoner som reality-TV, enn mer kostbare former for underholdning.

I motsetning til Montgomery vil jeg oppfordre psykologer til å interessere seg for hvordan virkeligheten kan forstås kritisk og nyansert, samtidig som man møter pasienter med en ikke-dømmende holdning. Som yrkesgruppe har vi blitt mektig, og vi er i høyeste grad med på å påvirke samfunnsutviklingen

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 59, nummer 12, 2022, side 1130

TEKST

Reidar Schei Jessen, psykolog og postdoktor, Universitetet i Oslo